

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Střední průmyslová škola strojnická Olomouc, tř.17. listopadu 49

**Výukový materiál zpracovaný v rámci projektu „Výuka moderně“
Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0205**

Šablona: III/2 Dějepis

Sada: 2

Číslo materiálu v sadě: 3

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

Název: Husitské války

Jméno autora: Mgr. Vladislava Heglasová

Předmět: Dějepis

Jazyk: Čeština

Klíčová slova: husitské války, křižové výpravy, Jan Žižka, Prokop Holý, Basilejská kompaktáta

Cílová skupina: žák 1. ročníku

Stupeň a typ vzdělání: střední odborné

Očekávaný výstup: Žák umí vysvětlit postoj evropských zemí k husitské revoluci a samostatně popsat průběh a výsledek husitských válek. Zhodnotí osobnost Jana Žižky a důsledky husitského hnutí pro české země.

Metodický list/anotace

Cílem prezentace je seznámit žáka s průběhem a výsledkem husitských válek. Prezentace obsahuje i motivační úkoly a obrázky, které žáku pomohou zhodnotit husitské hnutí a vyvodit politické a ekonomické důsledky husitských válek pro české země.

Datum vytvoření: 15.12. 2012

HUSITSKÉ VÁLKY

Úkol:

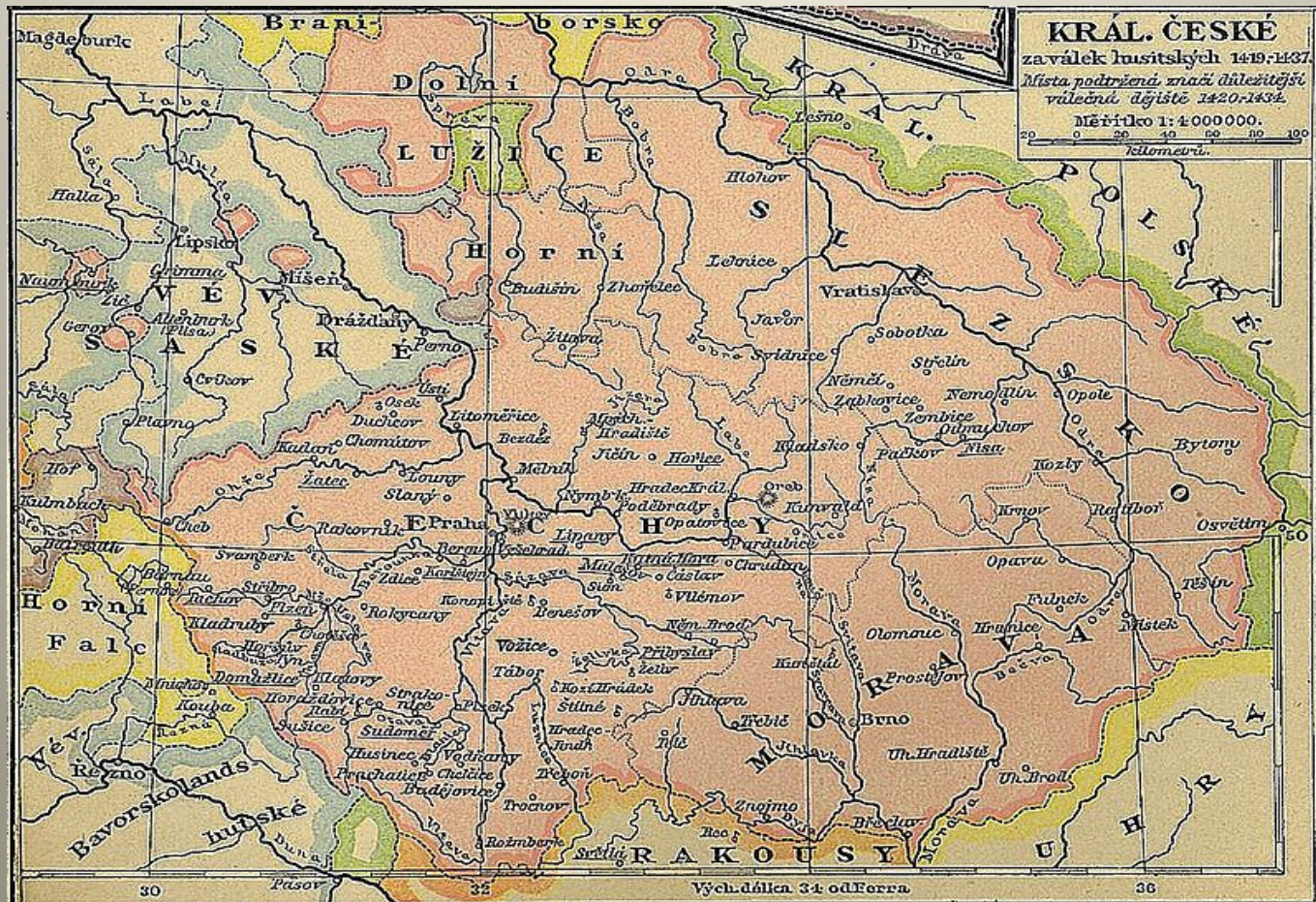
Jak dlouho trvaly husitské války
a kdo stál v jejich čele?

Husitské války

- husitské války – trvaly **15 let** pod vedením zemana a vojáka **Jana Žižky z Trocnova** a po jeho smrti kněze **Prokopa Holého**
- obava z šíření kacířství do ostatní Evropy ze strany papeže a evropských panovníků
- husitské vojsko porazilo přesilu **pěti křižových výprav** (zahraniční intervence)

České země za husitských válek

historický školní atlas, Vienna, 1918

Úkol:

Můžeš jmenovat některé významné bitvy husitských válek?

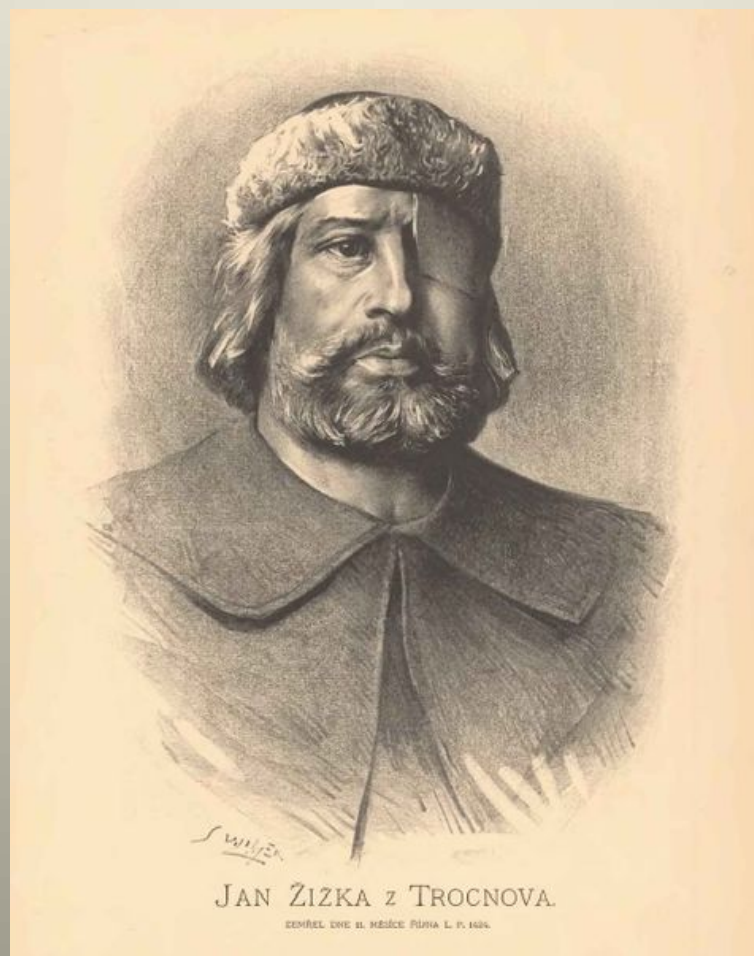
Husitské války

- **významné bitvy:**
 - na Vítkově - 1420
 - na Vyšehradě - 1420
 - u Německého Brodu – 1422
 - u Malešova – 1424 (Žižka umírá)
 - u Ústí nad Labem – 1426
 - u Tachova - 1427
 - u Domažlic - 1431

Jan Žižka z Trocnova

možná podoba z Českého alba předních českých velikánů

Obrázek č. 2

Bitva na hoře Vítkově

Obrázek č. 3

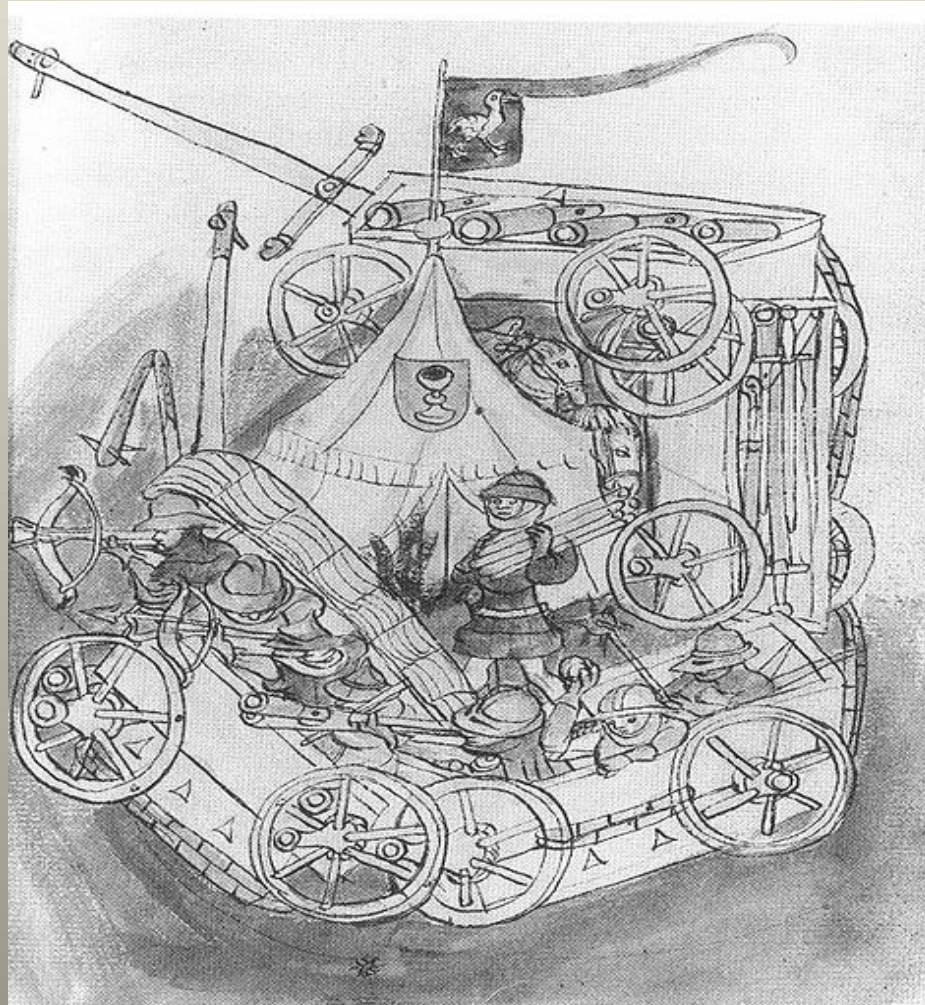
Husitské války

- násilím katolická církev v Čechách neuspěla:
 - ✓ husité bojovali za svůj program
 - ✓ Jan Žižka se projevil jako vynikající stratég
 - ✓ nové husitské zbraně a vozová hradba
 - ✓ chorál „Ktož jsú boží bojovníci“ - jako psychologický nástroj k zastrašení nepřítele

Vozová hradba husitů

kresba neznámého autora z 15. stol.

Obrázek č. 4

Úkol:

Víš, k čemu sloužily tzv. „spanilé jízdy“?

Čechové u moře Baltského

Obrázek č. 5

Spanilé jízdy
– „rejsy“ –
tažení husitů
za hranice
Českého
království za
účelem šíření
husitských
myšlenek.

Husitské války

- roku **1431** - svolal **Zikmund** do Basileje koncil:
 - ✓ - jednání s českým poselstvem čtvrt roku
 - ✓ - Prokop Holý se po neúspěšném jednání navrací do Čech
 - ✓ - jednání pokračují s umírněnou stranou

České poselstvo na basilejském koncilu

z knihy Lipany a konec polních vojsk

Obrázek č. 6

Husitské války

- **30. května 1434 - bitva u Lipan**
- s katolickou šlechtou se spojila část kališnické šlechty a porazila vojska radikálního křídla husitů Prokopa Holého
- spojené panstvo využilo stejné taktiky a lsti
- Prokop Holý padl

Bitva u Lipan

z publikace Maroldovo panorama bitvy u Lipan

Obrázek č. 7

Prokop Holý

husitský politik a vojevůdce
v podání umělce ze 17. stol.

Obrázek č. 8

PROCOPIUS RASUS
BOHEMUS.
ZISCA COGNATUS DUX BOHEMORUM
IN BELLO HUSSITICO.

Husitské války

- jednání do roku **1436** → přijata tzv. „**Basilejská kompaktáta**“:
 - ✓ z původního programu husitů zůstal pouze jeden bod – **přijímání pod obojí**
 - ✓ husité uznáni plnoprávnými křesťany (po Lipanech tzv. „kališníci“)
 - ✓ Zikmund uznán českým králem

Úkol:

Co bylo dohrou husitských válek po
prohrané bitvě u Lipan?

Husitské války

- dohrou - pokus **Jana Roháče z Dubé** obnovit boj za program čtyř artikulů, se zbylými věrnými se postavil do čela odboje proti Zikmundovi
- **hrad Sión** byl několik měsíců obléhán, padl až po příchodu uherských jednotek
6. září 1437

Jan Roháč z Dubé

socha v oboře Hvězda v Praze

Obrázek č. 9

Jan Roháč
se odmítl vzdát
Zikmundovi
Lucemburskému
a stáhl se se svými
věrnými na hrad
Sión. Byl však zajat
a potupně popraven
na Staroměstském
náměstí oběšením.

Úkol:

Jaké byly důsledky husitské revoluce a husitských válek pro české země?

Řešení:

Pozitivní důsledky:

- přesuny majetku (4/5 církevních statků do rukou šlechty a měst)
- církev vyřazena z politického života
- husité mohli svobodně vyznávat svou víru
- čeština se stává úředním spisovným jazykem (při bohoslužbách)
- vzdělanost dosáhla vyššího stupně (i dívky)
- Český stát – stát národní

Negativní důsledky:

- **obrazoborectví** – ničení kulturních hodnot (utrpěla církevní architektura a umění)
- trvalo několik desetiletí, než se české země vymanily z **izolace**, do níž je uvrhla netolerantní Evropa

Odkazy:

Použité zdroje: internet

Dostupné pod licencí GNU Free Documentation License na www:

Obrázek č.1

BALDAMUS, Alfred. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 11.12. 2012]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kingdom_of_Bohemia_during_the_Hussite_Wars.jpg >

Obrázek č. 2

VILÍMEK, Jan. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 11.12. 2012]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jan_Vil%C3%ADmek_Jan_%C5%BDi%C5%B8Eka_z_Trocnova.jpg >

Obrázek č. 3

LIEBSCHER, Adolf. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 11.12. 2012]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Adolf_Liebscher_Bitva_na_vrchu_V%C3%ADtkov%C4%9B.jpg >

Obrázek č. 4

NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 11.12. 2012]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:344Wagenburg_der_Hussiten.jpg>

Obrázek č. 5

SCHÜLLINGER, Hugo. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 11.12. 2012]. Dostupný na WWW:

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hugo_Sch%C3%BCllinger_%C4%8Cechov%C3%A9_u_mo%C5%99e_Baltsk%C3%A9ho.jpg>

Obrázek č. 6

ČERNÝ, Věnceslav. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 11.12. 2012]. Dostupný na WWW:

< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:%C4%8Cesk%C3%A9_poselstvo_v_Basileji.jpg>

Obrázek č. 7

MAROLD, Luděk. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 11.12. 2012]. Dostupný na WWW:

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Skupina_bratrsk%C3%BDch_vojev%C5%AFdc%C5%AF.jpg>

Obrázek č. 8

NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 11.12. 2012]. Dostupný na WWW:

< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Prokop_Hol%C3%BD.jpg>

Obrázek č. 9

BAŤHA, Matěj. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 11.12. 2012]. Dostupný na WWW:

< <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:JanRohac.jpg>>